

Imkeren in de Mijnstreek

Ab Kuypers

'Van het Zuiden van Limburg zegt men wel: 'Achter iedere heuvel bestaat een andere mening'. Hierdoor is er wel eens wrijving tussen het Zuiden en de 'Bond', die uit overwegend (gematigde) Noord Limburgers bestaat. Ik zeg dan altijd maar, 'er gebeurt tenminste wat'. Woorden van Bob de Graaf, secretaris van Imkersvereniging 'Mijnstreek' Tweemaandelijks krijg ik hun 'Infoflits' toegezonden. Een periodiek met verenigingsnieuws, imkerervaringen en veel persoonlijke noten. Een bericht over activiteiten en een opmerkelijk jubileum. Ofwel imkeren toen en nu in het Zuiden van Limburg.

344

Vergrijzen?

Wat leert de ledenlijst, gepubliceerd in de Imkerflits van maart? Niet minder dan 35 van de 69 leden zijn vijf jaar of korter bij Mijnstreek aangesloten. Navragen bij Bob de Graaf leert mij het volgende: 'De aanwas van leden is enerzijds via de 'grijze' beginnerscursus tot stand gekomen, vorig jaar 9 leden. Deze cursus was een initiatief van de afdeling Mergelland en het regiobestuur van de bond en werd gegeven door Lei Hensels en Jan van Hinsberg. Ook Peter Elshout heeft enige lessen verzorgd. Anderzijds door een gerichte promotiecampagne in de regionale bladen.'

Ook de fusie tussen enkele kleinere verenigingen heeft Mijnstreek geen windeieren gelegd. 'We zijn als club dan ook heel gelukkig met de grote aanwas van leden na de fusie. Ook imkers die in het verleden hun lidmaatschap van club en/of bond opzegden zijn nu weer teruggekomen omdat er een actieve imkersvereniging in hun regio is gekomen waar voorheen 3-4

De heer Zef Cox ontvangt vanwege zijn 60-jarig lidmaatschap van de Imkersbond LLTB de bondonderscheiding uit de handen van Nico Vinck, hoofdbestuurder LLTB

slapende, op sterven na dode clubs, bestonden. Er zijn helaas, wat het Zuiden van Limburg betreft, nog maar 2 sterke clubs overgebleven met elk ca. 70 leden.'

Fusie

Imkersvereniging 'Mijnstreek' is in 1995 ontstaan uit een fusie. Zuid-Limburgse imkers lijken hierdoor sterker georganiseerd dan ooit tevoren. Bob de Graaf: 'De fusie is jarenlang tegengehouden door de meer behoudende imkers die hun eigen identiteit niet kwijt wilden raken. Ik vraag mij altijd af wat dit nog betekent in onze multiculturele samenleving en vind dat dan ook vaak niet meer dan een uitvlucht om het tegen te houden. Wat schets onze verbazing. Deze lieden weten nu niet hoe ze je de hemel in moeten prijzen omdat we het toch gedaan hebben en zo'n leuke actieve club hebben. We horen ook vaak: 'hadden we dat maar eerder gedaan'. Ik krijg dan ook kramp als ik zulke kreten in het blad Bijen lees. Begrijpt men dan nog altijd niet dat alleen een sterke club of bond iets te bieden heeft aan zijn leden. Onderlinge verdeeldheid plaatst je ten opzichte van de overheid in een zwakke positie.'

Betrokkenheid

Het periodiek 'Infoflits', waarmee we elke twee maanden een beetje in de keuken van 'Mijnstreek' mogen kijken, lezen we regelmatig persoonlijke ervaringen van imkers. Een aardig idee vond ik de verhalen, geschreven door deelnemers aan de beginnerscursussen. Veel herkenning uit mijn eigen beginnerstijd. De betrokkenheid van de leden bij hun club is groot en deelname aan de activiteiten is ook niet slecht. Hoe dat komt?

'Het 'wijgevoel' is bij ons sterk aanwezig' aldus Bob de Graaf. 'In dit opzicht verschillen we misschien van sommige andere verenigingen; wij hebben een goed contactorgaan, dat een goede lijm vormt tussen bestuur en achterban. Wij zijn van mening dat je de communicatielijnen tussen je achterban zo kort mogelijk moet houden. Dick Vunderink en Mari van Iersel hadden het ook daarover laatst in Bijen 8(1): 3-4 en Bijen 8(2): 54-55 (1999). Ons is het gelukt en de leden zijn er heel enthousiast over. Je hoort vaak dat de Infoflits beter gelezen wordt dan het blad Bijen, omdat dat wat zakelijk en saai wordt gevonden. De kleine grapjes en stekeligheden in ons blad vinden de leden prachtig en ze brengen ook zelf vaak leuke

dingen aan. Dat mis ik wel eens in het landelijk orgaan. De oude imkerbladen van voor de oorlog waren vaak wat 'losser' geschreven'

Actief

Per maand wordt er minimaal één bijeenkomst voor de leden georganiseerd, een zogenaamde Stammtisch. Behalve de gebruikelijke lezingen ook diverse excursies. Deze bijeenkomsten kennen een opkomst van gemiddeld 25 leden. Bob de Graaf: 'De stammtisch is een vaste ledenbijeenkomst op de 2e dinsdag van de maand. In tegenstelling tot wat de Duitse benaming van deze avond suggereert wordt er onder het genot van een goed glas Limburgs bier over bijzaken gesproken. Het doel is om het kennisniveau van onze leden te verhogen waardoor het plezier in het imkeren toeneemt. Daarin zijn wij, mogen we met gepaste trots constateren, geslaagd. De avonden zijn heel gezellig maar ook reuze informatief. De jonge en sinds kort ook de vrouwelijke leden van de club kunnen hier hun vragen kwijt. Meer en meer hebben de leden hun schroom laten vallen en vertellen nu vrijuit over hun ervaringen en onvermijdelijke 'miskleunen'.'

Oudste lid

Begin maart mocht de heer Zef Cox vanwege zijn 60-jarig lidmaatschap van de Imkersbond LLTB de bondsonderscheiding ontvangen. Zef Cox, inmiddels de leeftijd van 83 jaar bereikt, 70 jaar actief als imker, verzorgt nog altijd elf bijenvolken. Al sinds vele jaren zijn dat carnica's, nadat eerder, zoals in vroegere jaren in Limburg veel gebeurde, door de heer Cox vooral ook met 'Italianen' werd geïmkerd. Bovendien heeft hij de soms moeizame overgang van korf naar kast meegemaakt. Met zijn lange leven met bijen omvatten deze jaren een flink stuk imkergeschiedenis, toegesneden op Limburg. Reden voor een kort interview, waarbij ik aantekenen, dat ik hiervoor dankbaar gebruik heb gemaakt van een eerder verschenen verhaal van de hand van de heer Hub Curfs, penningmeester 'Mijnstreek'.

Van korf naar kast

De overgang van korf naar kast was ooit een reden voor Zef Cox om over te stappen naar een andere afdeling. Daar werd toen intensief met de zogenaamde Limburgse Reginakast gewerkt. 'De overstap van korf naar kast was toen een groot probleem,' aldus Zef Cox. 'Men had in feite onvoldoende materiaal en niemand had al voldoende ervaring opgedaan. Door schade en schande kregen

wij het uiteindelijk toch onder de knie'.

Zef Cox is de oudste zoon van een boerenfamilie. De boerderij lag nabij het voormalige klooster van de paters Karmelieten in Merkelbeek. Over het ontstaan van zijn liefde voor de bijen, die in die omgeving is ontstaan, vertelt hij: 'Naar school nam ik dagelijks een stuk veldweg, via de verharde weg was dat een heel stuk om. Aan deze veldweg had imker Buijsers in zijn huisweide de korven staan. Hier werd mijn interesse voor de bijen geboren. Ik kon elke keer weer staan genieten van het schouwspel van de bijen. Vooral in de tijd, dat er zwermen konden afkomen. Menigmaal ben ik dan ook te laat op school gekomen, door de bijen vergat ik gewoon de tijd.'

Kennis van bijen

Van deze imker kreeg Zef zijn eerste volkje, een nazwerm die in een eigen korf werd gehuisvest. 'De eerste nacht, dat die korf bij onze boerderij stond heb ik heel slecht geslapen,' herinnert Zef zich nog goed. 's Morgens was ik al vroeg opgestaan. De bijen waren toen al om de korf aan het invliegen, dus was ik gerustgesteld.' Kennis over de bijen en het korfimkeren werd door de imkers uit de buurt onderling bijgebracht. Zef Cox: 'de imkers uit de buurt kwamen elke zondag na de hoogmis bij ' imker om toerbeurt bij elkaar. Hier werd dan onderricht gegeven. In de jaren dertig was schoolmeester Renckens uit Bingelrade een heel bekwame korfimker. Ook was er in Bingelrade een vereniging met rond de veertig leden.'

Fusies

Toen het aantal imkers in de kerkdorpen uit de streek waar Zef Cox woonde afnam, zijn verschillende verenigingen gaan fuseren. Zef Cox: 'Ik heb daar zelf nog aan meegewerkt. Eerst was er de samenvoeging van Brunssum, Bingelrade/Jabeek en Merkelbeek. Van deze vereniging ben ik zelf nog 15 jaar voorzitter geweest. In 1995 is de fusie tussen Brunssum, Sittard/Geleen en Maaskant tot stand gekomen. De vereniging 'Mijnstreek', hier uit ontstaan, telde toen 45 leden.'

Dinsdag 9 maart mocht Zef Cox zijn onderscheiding in ontvangst nemen. Dat gebeurde tijdens de maandelijkse stammtisch van 'Mijnstreek', bijgewoond door ruim 40 leden. Deze bondsonderscheiding, welke maar voor enkelen is weggelegd, werd uitgereikt door de heer Nico Vinck, hoofdbestuurslid van de Imkersbond LLTB. Een waardering voor zestig jaar lidmaatschap. Diezelfde avond werd ook de heer Kusters gehuldigd vanwege 25 jaar onafgebroken lidmaatschap van de bond.